

Chambre des Représentants

SESSION 1954-1955.

20 JANVIER 1955.

PROPOSITION DE LOI

simplifiant la procédure en matière d'autorisation de la femme mariée et en matière de séparation de biens.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

En vertu de l'article 861 du Code de Procédure civile, la femme mariée qui veut se faire autoriser à la poursuite de ses droits doit, avant d'assigner son mari en chambre du Conseil, présenter requête au Président du Tribunal qui rendra ordonnance portant permission de citer.

Cette formalité préalable est absolument superflue, d'autant plus que l'assignation doit se faire pour comparaître en Chambre du Conseil, ou toutes les explications utiles sont données à huis clos.

La présentation d'une requête au Président du Tribunal ne donne même pas l'occasion pour les deux parties de se rencontrer.

Il y a donc, certes, lieu de supprimer cette formalité préalable, en modifiant l'article 861 du Code de Procédure civile.

Déjà d'ailleurs, la présentation d'une requête en autorisation n'est plus nécessaire lorsqu'il s'agit pour la femme, non point de faire un procès, mais simplement de passer un acte. Ainsi l'article 219 du Code civil dispose que la femme peut faire citer son mari directement devant le Tribunal et ne prévoit pas d'autorisation préalable.

Il en est de même en matière d'autorisation d'exercer un commerce où l'article 223b du Code civil, renvoie à l'article 219 du même Code, ne prévoyant pas l'autorisation préalable du Président du Tribunal.

* * *

De la modification de l'article 861, il résultera que le mot: « également », qui se trouve à l'article 863 du Code de Procédure civile, traitant d'une autre matière, doit être

(A)

Kamer der Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1954-1955.

20 JANUARI 1955.

WETSVOORSTEL

tot vereenvoudiging van de rechtspleging in zake machtiging van de gehuwde vrouw en in zake scheiding van goederen.

TOELICHTING

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

Krachtens artikel 861 van het Wetboek van Burgerlijke rechtsvordering moet de gehuwde vrouw, die zich wil doen machtigen om haar rechten te vervolgen, alvorens haar echtgenoot in raadkamer te dagvaarden, een verzoekschrift indienen bij de Voorzitter van de Rechtbank, die een bevelschrift houdende verlof te dagvaarden, zal verlenen.

Deze voorafgaande formaliteit is volstrekt overbodig, te meer daar de dagvaarding gebeurt om ter raadkamer te verschijnen, waar al de nuttige uitleg met gesloten deuren wordt gegeven.

Het indienen van een verzoekschrift bij de Voorzitter van de rechtbank geeft aan partijen niet eens de gelegenheid om elkander te ontmoeten.

Het past dus deze voorafgaande formaliteit af te schaffen, door de wijziging van artikel 861 van het Wetboek van Burgerlijke rechtsvordering.

Nu reeds is het indienen van een verzoekschrift tot machtiging trouwens niet nodig wanneer eenvoudig de vrouw een akte wil aangaan en niet een geding instellen. Zo beschikt artikel 219 van het Burgerlijk Wetboek, dat de vrouw haar man rechtstreeks kan laten dagvaarden voor de rechtbank, zonder dat enige voorafgaande machtiging vereist is.

Hetzelfde geldt inzake machtiging om handel te drijven, waaromtrent artikel 223b van het Burgerlijk Wetboek naar artikel 219 van hetzelfde Wetboek verwijst, waarin geen sprake is van een voorafgaande machtiging van de voorzitter van de rechtbank.

* * *

Uit de wijziging van artikel 861 vloeit voort, dat het woord « eveneens », in artikel 863 van het Wetboek van Burgerlijke rechtsvordering, dat over een andere stof

supprimé puisque la comparaison avec l'article 861 du Code de Procédure civile ne sera plus exacte.

* * *

De même que l'article 861 du Code de Procédure civile impose à la femme de présenter requête au Tribunal avant de faire un procès à un tiers, ainsi l'article 865 du Code de Procédure civile au titre des séparations de biens, impose à la femme de présenter requête au Président du Tribunal, avant d'assigner son mari lui-même en séparation de biens.

Cette démarche est également superflue.

Elle n'est d'ailleurs imposée dans aucune autre contestation entre époux, puisque l'article 216 du Code civil dit que « l'autorisation du mari n'est pas requise : (...) 2° dans toutes les contestations entre époux. »

La femme peut donc assigner librement son mari en toutes matières, sauf en matière de séparation de biens, où on lui impose la présentation d'une requête au Président du Tribunal, sans que cette démarche soit susceptible de donner un résultat.

Le président du Tribunal est d'ailleurs tenu, de par le le texte même de l'article 865, de donner son autorisation. Il peut seulement, avant de la donner, faire les observations qui lui paraîtront convenables.

Nous proposons donc d'abroger l'article 865 du Code de procédure civile.

* * *

A la présente proposition, on fera l'objection que la révision du statut de la femme mariée est en examen dans de nombreux cercles d'étude et même au Parlement. Mais la proposition que nous faisons est de nature à aboutir en un temps minime, tandis que les réformes plus importantes qui sont proposées dans différents milieux donneront lieu assurément à de longs débats, et nul ne sait quand ils aboutiront.

On objectera encore que l'obligation de déposer requête subsiste en matière de divorce et de séparation de corps, mais il s'agit là du statut personnel des époux et non de leurs intérêts matériels; une tentative de conciliation suit d'ailleurs la requête.

handelt, moet worden weggelaten, aangezien de vergelijking met artikel 861 van het Wetboek van Burgerlijke rechtsvordering niet meer juist zou zijn.

* * *

Evenals artikel 861 van het Wetboek van Burgerlijke rechtsvordering aan de vrouw de verplichting oplegt bij de rechtbank een verzoekschrift in te dienen, vooraleer zij een derde in rechten vervolgt, zo verplicht artikel 865 van het Wetboek van Burgerlijke rechtsvordering de vrouw bij de voorzitter van de rechtbank een verzoekschrift in te dienen, vooraleer zij haar man tot scheiding van goederen dagvaardt.

Die formaliteit is eveneens overbodig.

Zij wordt trouwens in geen enkel geschil tussen echtgenoten opgelegd, aangezien artikel 216 van het Burgerlijk Wetboek bepaalt : « De bewilling van de man is niet vereist (...) 2° in al de geschillen tussen echtgenoten. »

Het staat de vrouw dus vrij, haar man in alle aangelegenheden te dagvaarden, behalve inzake scheiding van goederen, waar zij verplicht is bij de voorzitter van de rechtbank een verzoekschrift in te dienen, zonder dat die formaliteit enig resultaat kan opleveren.

De voorzitter van de rechtbank is trouwens, luidens de tekst zelf van artikel 865, verplicht machtiging te verlenen. Hij kan alleen, vooraleer hij deze verleent, de opmerkingen maken die hij gepast oordeelt.

Wij stellen dus voor artikel 865 van het Wetboek van Burgerlijke rechtsvordering in te trekken.

* * *

Tegen dit voorstel zal worden ingebracht, dat de herziening van de rechtstoestand der gehuwde vrouw thans in verscheidene studiekringen en zelfs in het Parlement wordt onderzocht. Het door ons ingediende voorstel zou echter in een minimum van tijd zijn beslag kunnen krijgen, terwijl de ingrijpende hervormingen, die in verschillende kringen worden voorgesteld, ongetwijfeld aanleiding zullen geven tot lange debatten, waarvan niemand kan zeggen wanneer zij tot een goed einde zullen gebracht zijn.

Men zal verder nog opwerpen, dat de verplichting een verzoekschrift in te dienen blijft bestaan inzake echtscheiding en scheiding van tafel en bed, maar het betreft de persoonlijke rechtstoestand der echtgenoten en niet hun stoffelijke belangen; een poging tot verzoening volgt trouwens op het verzoekschrift.

E. CHARPENTIER.

PROPOSITION DE LOI

Article premier.

L'article 861 du Code de Procédure civile est remplacé par le texte suivant :

« La femme qui voudra se faire autoriser à la poursuite de ses droits, assignera le mari, à jour indiqué, à la Chambre du Conseil, pour déduire les causes de son refus. »

Art. 2.

A l'article 863 du Code de Procédure civile, le mot « également » est supprimé.

WETSVOORSTEL

Eerste artikel.

Artikel 861 van het Wetboek van Burgerlijke rechtsvordering wordt vervangen door wat volgt :

« De vrouw die zich wil doen machtigen om haar rechten te vervolgen, dagvaardt de man op de bepaalde dag ter Raadkamer, om de redenen van zijn weigering op te geven. »

Art. 2.

In artikel 863 van het Wetboek van Burgerlijke rechtsvordering wordt het woord « eveneens » weggelaten.

Art. 3.

L'article 865 du Code de Procédure civile est supprimé.

Art. 4.

A l'article 866 du Code de Procédure civile, les mots : « un extrait de la demande en séparation », sont complétés comme suit: « un extrait de la demande en séparation de biens. »

Art. 3.

Artikel 865 van het Wetboek van Burgerlijke rechtsvordering wordt ingetrokken.

Art. 4

In artikel 866 van het Wetboek van Burgerlijk rechtsvordering worden de woorden « een uittreksel van de eis tot scheiding » vervangen door de woorden : « een uittreksel van de eis tot scheiding van goederen ».

E. CHARPENTIER,
Marg. DE RIEMAECKER-LEGOT,
M.-TH. DE MOOR-VAN SINA,
Ch. GENDEBIEN,
H. LAMBOTTE,
P. WIGNY.
